

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام رضا (ع)

آشنایی با داروهای کورتیکواستروئیدی (کورتون‌ها)

ویژه: بیماران

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۰۴/۰۵

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۷/۰۴/۰۵

کد پمفلت: PA-۲۹-۱۰۱۰

شماره بازنگری: ۰۰

جهت دسترسی به اطلاعات آموزشی، بارکد زیر را اسکن نمایید.

معاونت آموزش و سلامت

تهیه کننده: بخش غدد و روماتولوژی - واحد آموزش سلامت

یادآوری:

در طول درمان با کورتون، همکاری کامل با پزشک و رعایت توصیه‌ها، بهترین راه برای کنترل بیماری و کاهش عوارض جانبی است.

دارودرمانی

وززش

رژیم غذایی

منبع:

Burning AND, Fox EL. Multiple Sclerosis: A Primary Care Perspective. Am Fam Physician. 2022;106(2):173-183.

در صورت سؤال یا مشکل در زمینه بیماری خود می توانید بصورت رایگان همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۲ بجز تعطیلات به کلینیک آموزش سلامت مراجعه یا تماس حاصل فرمائید.

آدرس: مشهد - چهارراه ابن سینا - میدان امام رضا (ع)
تلفن: ۰۵۱۳۸۵۸۳۸۵۰

وبسایت: emamreza.mums.ac.ir

* لبنیات کم چرب و پرپروتئین مصرف کنید.

* برای جبران کاهش پتاسیم، خوراکی‌هایی مثل موز، پرتقال و گوجه‌فرنگی را در رژیم خود بگنجانید.

* برای بهبود خواب شبانه، از مصرف قهوه و نسکافه در شب خودداری کنید.

توصیه‌های مهم خودمراقبتی:

⇐ از تماس با افراد بیمار یا سرماخورده خودداری کنید، زیرا سیستم ایمنی شما ضعیف‌تر است.

⇐ پیش از دریافت هر نوع واکسن، حتماً با پزشک مشورت کنید.

⇐ در صورت بروز علائم عفونت مانند تب، سوزش ادرار، تنگی نفس یا خستگی شدید، به پزشک اطلاع دهید.

⇐ برای جلوگیری از پوکی استخوان، مصرف مکمل‌های کلسیم و ویتامین D (دی) با تجویز پزشک ضروری است. همچنین، انجام آزمایش سنجش تراکم استخوان و ورزش منظم توصیه می‌شود.

⇐ اگر لازم بود مصرف دارو را قطع یا دوز آن را کاهش دهید، حتماً این کار را تدریجی و تحت نظر پزشک انجام دهید. قطع ناگهانی ممکن است علائمی مثل خستگی، تب، درد عضلات و مفاصل ایجاد کند.

مددجوی گرامی:

این پمفلت برای آشنایی شما با نکات مهم در دوره درمان با داروهای کورتیکواستروئیدی (کورتون ها) تهیه شده است. امیدواریم با مطالعه این مطالب، بهتر بتوانید درمان خود را پیگیری و از عوارض احتمالی پیشگیری کنید.

کورتون چیست و چگونه عمل می کند؟

کورتیکواستروئیدها یا همان (کورتون ها) داروهایی هستند که عملکرد هورمون های طبیعی بدن ساخته شده توسط غده های آدرنال (واقع در بالای کلیه ها) را تقلید می کنند. وقتی کورتون بیشتر از مقدار طبیعی بدن تجویز شود، التهاب را کاهش می دهد و به کنترل بیماری های التهابی مانند آرتریت روماتوئید یا بیماری (التهاب مفاصل)، آسم و MS (ام اس یا بیماری خودایمنی) کمک می کند.

این داروها سیستم ایمنی بدن را نیز سرکوب می کنند تا در بیماری هایی که سیستم ایمنی اشتباه به بافت های بدن حمله می کند، از آسیب جلوگیری کند.

داروهای رایج کورتیکواستروئیدی:

از جمله این داروها می توان به موارد زیر اشاره کرد: بتامتازون، دگزامتازون، هیدروکورتیزون، متیل پردنیزولون، فلوتیکازون و تریامسینولون.

کاربردها:

درمان بیماری های مزمن مانند آرتریت روماتوئید، لوپوس MS و

کاهش التهاب در آسم و آلرژی های بینی
بهبود مشکلات پوستی

اشکال دارویی:

کورتون ها ممکن است به شکل های مختلفی تجویز شوند: خوراکی (قرص)، تزریقی، استنشاقی (اسپری)، قطره چشمی یا بینی، کرم یا پماد موضعی.

نوع و مقدار مصرف دارو را پزشک مشخص می کند.

عوارض شایع کورتون ها:

مانند سایر داروها، کورتون ها هم ممکن است در برخی از بیماران عوارضی ایجاد کنند. ولی به یاد داشته باشید قطعا در صورت تجویز پزشک این دارو برای شما مفید بوده است.

- افزایش وزن و تجمع چربی در شکم و صورت
- افزایش فشارخون و قندخون
- پوکی استخوان
- افزایش احتمال عفونت
- تغییرات خلقی (اضطراب، بی خوابی، سردرد)
- درد معده
- نازک شدن پوست و افزایش کبودی

چطور از عوارض پیشگیری کنیم؟

تغذیه مناسب در زمان مصرف کورتون ها:

- * مصرف قند و شیرینی را کاهش دهید. از مصرف نوشابه، آبمیوه های صنعتی و شیرینی جات پرهیز کنید.
- * نمک را محدود کنید تا فشار خون و تجمع آب در بدن شما کنترل شود.

